

Inhoud

Intentie	2
Vereiste werkwijze	2
1 Algemene bepalingen	2
1 Verplichtingen van de aannemer.....	2
2 Identificatie en herkenbaarheid	3
3 Voertaal	3
4 Gebruik van sleutels en badges	3
5 Circulatie op het ziekenhuisterrein	3
6 Signalisatie en afsluiten van de werkzone	4
7 Alcohol- en drugsverbod / rookverbod	4
8 Filmen en fotograferen	4
2 Bepalingen m.b.t. veiligheid	4
1 Brandveiligheid	4
2 Brandbestrijding	5
3 Evacuatie	6
4 Diefstal	6
5 Manipulaties van bestaande installaties	6
6 Elektriciteit.....	7
7 Gereedschap en arbeidsmiddelen	7
8 Collectieve beschermingsmiddelen.....	7
9 Persoonlijke beschermingsmiddelen	7
10 Persoonlijke hygiëne, orde en netheid.....	7
11 Ongevallen.....	8
3 Bepalingen m.b.t. milieu	8
1 Afval.....	8
2 Lozingen.....	8
3 Gevaarlijke stoffen.....	8
4 Gas, lucht- en stofemissies	9
4 Bepalingen m.b.t. werken in een ziekenhuisomgeving	9
1 Ziekenhuishygiëne	9
2 Telefonie	9
3 Patiëntenrust	10
4 Openen en sluiten van plafonds	10
5 Beperken van bouwstof – afbakening van de werkzone	10
6 Gebruik van liften	11
5 Bepalingen m.b.t. de privacy van patiënten	11
6 Sancties	11
7 Contactpersonen.....	11

Intentie

Korte omschrijving van het doel dat met de procedure beoogd wordt

Deze voorschriften zijn van toepassing op werknemers van externe ondernemingen en/of zelfstandigen, die werken en/of herstellingen uitvoeren in het az Sint-Blasius, hierna “de aannemer” genoemd. De bepalingen van dit document maken wezenlijk deel uit van de bestelling. Het aanvaarden van de bestelling door de aannemer houdt in dat hij zich akkoord verklaart met de bepalingen van deze procedure.

Deze voorschriften kaderen ook binnen de toepassing van

- het ARAB (Algemeen Reglement voor ArbeidsBescherming) en de CODEX
- het AREI (Algemeen Reglement voor Elektrische Installaties)
- het Vlarema (Vlaams Reglement betreffende de milieuvergunning), het Vlarema (Vlaams Reglement betreffende duurzaam beheer van materialenkringloop en afvalstoffen), het Vlarebo (Vlaams Reglement over de bescherming van de bodem)
- de regelgeving m.b.t. ziekenhuishygiëne
- de arbeidswetgeving
- elke andere wettelijke bepalingen inzake welzijn, milieu en veiligheid.
- de bijzondere bepalingen geformuleerd in de werkopdracht

De aannemer zal er over waken dat de reglementering wordt toegepast.

Elke aannemer is er toe gehouden om deze voorschriften door te nemen, te dateren en voor akkoord te tekenen vooraleer de werken aan te vatten. De akkoordverklaring dient overhandigd te worden aan de projectcoördinator infrastructuur. De aannemer dient zich ervan te vergewissen dat deze veiligheids- en milieuvoorschriften door zijn eigen werknemers en/of zijn eventuele onderaannemers gekend zijn en correct en volledig worden nageleefd. Indien er onduidelijkheid bestaat over een geval, dient de aannemer contact op te nemen met de projectcoördinator infrastructuur die hierover uitsluitsel zal geven.

Voor aanvang van de werken gaat de projectcoördinator infrastructuur na of alle externe werknemers door hun werkgever op de hoogte zijn gebracht van de inhoud van dit onderhavig document. Indien er wordt vastgesteld dat het document niet of onvoldoende gekend en/of gerespecteerd wordt, kunnen de werken onmiddellijk worden stopgezet. De vertragingen of kosten die hiervan het gevolg zijn, kunnen op geen enkele wijze worden verhaald op het az Sint-Blasius. De werken kunnen pas terug opgestart worden als de aannemer of zijn hiërarchische verantwoordelijke op de werf, zijn werknemers de nodige instructies heeft gegeven of de nodige maatregelen heeft getroffen om met deze voorschriften in regel te zijn. Het bewijs hiervan moet geleverd worden aan de projectcoördinator infrastructuur.

Deze voorschriften dienen aanwezig te zijn op of in de buurt van de werf zodat deze geconsulteerd kunnen worden in geval van vragen.

Vereiste werkwijze

Stap voor stap beschrijving van de instructies – aanbeveling: max. 2 à 3 pagina's

1 Algemene bepalingen

1 Verplichtingen van de aannemer

In het belang van de veiligheid en het welzijn kan de bouwdirectie, de projectcoördinator, de ziekenhuishygiënist, de veiligheidscoördinator-verwezenlijking of de interne preventieadviseur op elk moment aanwijzingen geven, het gebruik van onveilig materieel of methodes verbieden, andere werktijden voorstellen, het bevel geven om eventueel ontoereikende veiligheidsvoorzieningen te demonteren en volgens de regels van de kunst opnieuw op te bouwen indien zij van oordeel zijn dat er een reëel gevaar is voor de uitvoerders of hun omgeving. Tevens kunnen zij personen die zich niet kunnen identificeren of de richtlijnen niet naleven van de bouwplaats wegsturen zonder dat de aannemer hiervoor enige vorm van schadevergoeding kan vragen ten opzichte van de opdrachtgever, ontwerpers of andere werknemers van het az Sint-Blasius.

Deze voorschriften en verplichtingen ontslaan de aannemer in geen geval van zijn wettelijke verplichtingen en verantwoordelijkheden, in het bijzonder wat betreft de goede uitvoering van de werken. Hij kan deze

voorschriften en verplichtingen niet inroepen als overmacht of reden voor laattijdigheid of het niet voldoen aan contractuele verplichtingen.

2 Identificatie en herkenbaarheid

Elke werknemer van een aannemer dient zich op eenvoudige vraag van een personeelslid van het az Sint-Blasius te kunnen identificeren. Zij dienen hiervoor passende werkkledij te dragen die voorzien is van logo of firmanaam van hun werkgever.

Bij het uitvoeren van werken, herstellingen, onderhoud, ... op een afdeling in het ziekenhuis dient de werknemer van de aannemer een bezoekersbadge aan te vragen bij het onthaal. Deze dient duidelijk op een zichtbare manier gedragen te worden.

Alle regels m.b.t. het dragen van een identificatiebadge is beschreven in de procedure "[Dragen van een identificatiebadge door derden](#)"

3 Voertaal

De taal van de rapportering, verslagen, technische fiches en van de gesprekken op de werf is Nederlands. Indien de aannemer anderstalige werknemers en/of onderaannemers tewerkstelt die het Nederlands niet machtig zijn, moet hij zelf instaan voor het vertalen van deze voorschriften zodat de werkzaamheden veilig kunnen verlopen.

In elk geval wordt er verwacht dat de hiërarchische verantwoordelijke die belast is met de dagelijkse leiding op de werf en de uit te voeren werken het Nederlands machtig is. Deze verantwoordelijke dient fysiek ter beschikking te staan om eventuele instructies die door de verantwoordelijken van het az Sint-Blasius worden geformuleerd, vlot te vertalen aan de anderstalige werknemers van de aannemer.

Het niet spreken van de Nederlandse taal kan nooit ingeroepen worden als reden voor het uitvoeren van werken in onveilige omstandigheden of niet volgens de richtlijnen. Indien er geen Nederlandstalige werknemer aanwezig is op de werf, die de instructies kan vertalen, wordt de aannemer in gebreke gesteld voor de werken niet uit te voeren volgens de voorschriften.

4 Gebruik van sleutels en badges

Indien een aannemer in het kader van de uit te voeren werken, dient te beschikken over een badge en/of sleutel van het ziekenhuis, moet hiervoor een aanvraag gericht te worden aan de projectcoördinator. Bij akkoord dient er een waarborg van € 15,00/ goedgekeurd exemplaar te worden betaald aan het onthaal van het ziekenhuis (Technisch blok, 1^e verdieping). Een goedgekeurde sleutel kan na betaling waarborg worden opgehaald bij de technische dienst.

De badge en/of sleutel dient strikt persoonlijk te worden gebruikt door de aannemer of zijn personeel. Zij mogen niet worden doorgegeven aan derden, andere firma's of medewerkers van het az Sint-Blasius. De firma die de badge(s) en/of sleutel(s) in bruikleen krijgen, zijn volledig aansprakelijk voor het gebruik en misbruik ervan. Bij misbruik zullen alle kosten die hieruit voortvloeien verhaald worden op de aannemer die de verantwoordelijkheid over de badge of sleutel draagt.

Na het einde van de werken dient de aannemer de badge(s) onmiddellijk terug in te leveren bij onthaal. De sleutel(s) dienen ingediend te worden bij de technische dienst.

5 Circulatie op het ziekenhuisterrein

De regels van het algemene verkeersreglement zijn van toepassing op het terrein van het az Sint-Blasius. De **maximale snelheid** bedraagt **10 km/h**.

Het az Sint-Blasius kan niet verantwoordelijk worden gesteld voor een verkeersongeval dat zich heeft voorgedaan op het terrein van het ziekenhuis.

Het binnenrijden met voertuigen is enkel toegelaten indien dit nodig is voor de uitvoering van het werk (laden en lossen). Leveringen en afhaling van materiaal of toestellen dient te gebeuren langs CRG (Centrale Receptie Goederen) tijdens de openingsuren (8u00-15u45 tijdens weekdays), tenzij een andere regeling overeen werd gekomen. Wanneer de levering zal worden uitgevoerd door een transport- of koerierdienst, dient steeds de naam van een contactpersoon op de werf en zijn telefoonnummer op het leveringsdocument vermeld te worden.

Indien de aannemer grote of hinderende materialen binnenbrengt op het terrein van het ziekenhuis, dient dit in afspraak met de projectcoördinator te gebeuren zodat dit via een vooraf vastgelegde weg en tijdstip kan gebeuren. Het is absoluut van belang dat de normale circulatie op het terrein zo min mogelijk gehinderd wordt.

De aannemer dient zich te houden aan de hem toegewezen toegangswegen, los- en laadplaatsen, stockage- en parkeerplaatsen. De toewijzing, zowel de plaats als de omvang ervan, gebeurt per project. Het is verboden om ingangen, doorgangen en brandwegen te blokkeren.

6 Signalisatie en afsluiten van de werkzone

De aannemer dient de nodige maatregelen te nemen om de toegang tot de werkzone voor onbevoegden te verhinderen door gebruik van signalisatie, deuren, panelen, hekkens, ... Bijzondere aandacht moet gegeven worden aan de liften en trappenhuizen die in de werkzone uitkomen. Bij het opstellen van de afsluiting van de werkzone dient de aannemer rekening te houden met de mogelijke gebruikers van de gebouwen (zoals verwarde patiënten, ...)

Anderzijds wordt er wel gevraagd om bij het afsluiten van de werkzone er rekening mee te houden dat de technische dienst van het az Sint-Blasius toegang heeft tot de werkzone. Dit is noodzakelijk voor dringende technische interventies.

De aannemer heeft enkel toegang tot de plaats waar de werken worden uitgevoerd. De toegang en het verlaten van de werkzone gebeurt uitsluitend via de voorziene toegangen. De aannemer is verantwoordelijk voor het afsluiten van de werkzone indien hij deze verlaat. Ook buiten de werkkuren moet de binnen- en buitenwerkzone worden afgesloten.

De organisatie van het afsluiten van de werkzone voor onbevoegden, het toegankelijk houden voor de technische dienst en het bereikbaar houden van de evacuatiewegen dient vastgelegd te worden in samenspraak met de projectcoördinator.

7 Alcohol- en drugsverbod / rookverbod

Het bezit, binnenbrengen en het gebruik van alcohol en drugs op het terrein zijn ten strengste verboden. Een persoon die tekenen vertoont van dronkenschap of onder invloed is, mag het werk niet aanvatten.

Roken is niet toegelaten in de gebouwen of aan deurportieken. Sigarettenpeuken worden weggegooid in een asbak en niet in een vuilbak (brandgevaar) of op de grond.

Een plaats waar wel gerookt mag worden, is het extern rooklokaal, ter hoogte van de inkomhal. Alle andere plaatsen zijn verboden. Het zich niet houden aan de voorschriften kan leiden tot sancties.

8 Filmen en fotograferen

Fotograferen en filmen is enkel toegelaten mits toestemming van de directie. De privacy van de patiënten wordt hierbij steeds gerespecteerd (zie ook punt 5 – Bepalingen m.b.t. de privacy van de patiënten).

2 Bepalingen m.b.t. veiligheid

1 Brandveiligheid

De brandveiligheid in het az Sint-Blasius dient steeds de hoogste prioriteit te krijgen gezien de aanwezigheid van mobiele maar ook minder mobiele patiënten, een groot aantal bezoekers en medewerkers, en de uitgestrektheid van de gebouwen.

Vuurvergunning

Als de aannemer werkzaamheden moet uitvoeren die het gebruik van een open vlam noodzakelijk maken, of waarbij zich rook of extreme stofontwikkeling voordoet (lassen, branden, slijpen, ...) dient een vuurvergunning te worden aangevraagd. Deze vergunning dient, indien mogelijk, een week vooraf te worden aangevraagd via de projectcoördinator infrastructuur of dispatching technische dienst.

Deze vergunning vermeldt de plaats, de aard en de duur van de werken en laat toe om de branddetectiecentrale bij te stellen, de veiligheid te garanderen en een controle van de werken toe te laten. Na het beëindigen van de werkzaamheden controleert de aannemer de afwezigheid van latente risico's (gloeiend materiaal, ...)

De branddetectiecentrale met branddetectoren in het ziekenhuis reageren op rook en ook bij stofconcentraties kunnen zij een alarm activeren. De werking van de detectoren mag nooit door de aannemer worden onderbroken of verhinderd. Indien nodig, zal de technische dienst van het az Sint-Blasius de branddetectie in de nodige zone tijdelijk uitschakelen. De aannemer dient na de werkzaamheden en na de nodige controles de dispatching technische dienst te vragen om de branddetectoren terug in te schakelen.

Compartimentering van de gebouwen

In de gebouwen van het ziekenhuis is er een brandcompartimentering aangebracht. Deze heeft als doel de verspreiding van vuur en rook maximaal te beperken. De materialen waaruit deze compartimentering (muren, deuren, ...) is opgebouwd, hebben een bepaalde weerstand tegen brand.

Bij de branddeuren zijn er enerzijds deuren die steeds gesloten moeten zijn en anderzijds deuren die zelfsluitend zijn bij brand. Geen van deze deuren mogen in "open stand" geblokkeerd worden d.m.v. spieën, touwen, toestellen, loskoppelen pomp, ...

Wanneer de aannemer bij de werken een muur, bodem of plafond moet doorboren, afbreken of bouwen, is hij er toe gehouden om na te gaan of het hier om een compartimenteringsmuur gaat. Indien dit het geval is, is de aannemer ertoe gehouden de brandveiligheid te herstellen met materialen voorzien van de passende attesten.

Gebruik van (licht) ontvlambare stoffen

Indien er tijdens de werken meer dan 50 liter (licht) ontvlambare producten aanwezig is, dient dit gemeld te worden aan de projectcoördinator. Er zal dan in overleg met de milieucoördinator de toelating worden gegeven voor het al dan niet gebruiken van deze stoffen en/of zullen haalbare alternatieven worden voorgesteld.

Gebruik van gasflessen

Wanneer er tijdens de werken gascilinders met brandbare gassen (acetyleen, ...) nodig zijn, worden deze op momenten dat ze niet in gebruik zijn, buiten de gebouwen gehouden, afgeschermd van zon, vastgemaakt en voorzien van beschermkap.

Bij de opslag en het gebruik van gasflessen dienen alle veiligheidsregels gevolgd te worden, o.a.:

- Alle gasflessen dienen beveiligd te zijn tegen omvallen door een ketting of beugel
- De afstandsregels worden in acht genomen voor de opslag van verschillende categorieën van gassen
- De volle en lege gasflessen zijn van elkaar te onderscheiden
- De gasflessen worden niet opgeslagen in de buurt van ander brandbaar materiaal
- ...

2 Brandbestrijding

Op verschillende plaatsen in het ziekenhuis zijn er blusmiddelen zoals haspels en draagbare brandblussers beschikbaar. Deze worden aangeduid door onderstaande pictogrammen.

Pictogram	Betekenis
	Brandhaspel
	Draagbare brandblusser

De gebruiksaanwijzing van de draagbare brandblussers en haspels is op het toestel aangebracht. Deze middelen mogen alleen gebruikt worden met doel om brand te bestrijden. Het gebruik voor andere doeleinden zoals het reinigen van materieel op het einde van de werkdag, is niet toegelaten.

De aannemer mag tijdens de werken deze brandbestrijdingsmiddelen (blussers, haspels, noodknoppen, ...) op eigen initiatief niet verplaatsen, verwijderen, de toegang tot belemmeren of buiten dienst stellen. Indien dit

omwille van de werken noodzakelijk blijkt, dient er via de projectcoördinator contact opgenomen worden met de interne preventiedienst.

Bij het opmerken van een brand dienen volgende richtlijnen te worden gevolgd:

1. Breek het glaasje van de brandmeldingsknop in uw buurt.
2. Bel onmiddellijk het intern noodnummer 2800 en geef naam, plaats en omvang van brand door
3. Voorkom uitbreiding van brand door:
  - a. Ramen en deuren te sluiten
  - b. Indien mogelijk te starten met blussen
  - c. Gevaarlijke producten te verwijderen
4. Verlaat de gevarezone

3 Evacuatie

In de gebouwen van het ziekenhuis worden de evacuatiewegen aangegeven met onderstaande pictogrammen. Alle doorgangen waarbij deze pictogrammen staan aangegeven dienen steeds toegankelijk te blijven.

Indien het voor de werken nodig is om evacuatiewegen volledig of gedeeltelijk te versperren, dient de projectcoördinator in samenspraak met de preventieadviseur hiervoor de toestemming te geven en dient een alternatieve route te worden bepaald en intern gecommuniceerd vooraleer dit mag worden toegepast.

Pictogram	Betekenis
	Plaats of richting van een nooduitgang
	Richting van een nooduitgang
	Plaats of richting van een uitgang die gewoonlijk door de in de inrichting aanwezige personen gebruikt wordt; (dit pictogram mag slechts worden gebruikt voor uitgangen die ook aan de eisen voor nooduitgangen voldoet)

4 Diefstal

Het az Sint-Blasius is niet verantwoordelijk voor het materiaal en de uitrusting van derden. Derden dienen zelf de nodige voorzorgen te nemen om hun materiaal te beschermen tegen diefstal.

Het az Sint-Blasius wijst elke aansprakelijkheid af in geval van beschadiging, verlies, diefstal of inbraak.

Anderzijds, wanneer er een vermoeden van diefstal door derden of hun medewerkers bestaat, heeft het ziekenhuis het recht om hier een controle op te laten uitoefenen door de veiligheidsmedewerkers of door het leidinggevend personeel.

5 Manipulaties van bestaande installaties

Het op eigen initiatief openen of sluiten van kranen, bedienen van schakelaars, in en uitschakelen van machines, veranderen van computerinstellingen, ... van installaties van het az Sint-Blasius is niet toegelaten. Hiervoor moet steeds toestemming gevraagd worden aan de dispatcher van de technische dienst. De gemanipuleerde installatie moet eenduidig gemerkt worden d.m.v. een bord met vermelding van datum, firma, naam en telefoonnummer

6 Elektriciteit

Manipulaties aan elektrische installaties mogen enkel uitgevoerd worden door personeel van het az Sint-Blasius dat hiervoor bevoegd is. Er kan enkel van deze regel afgeweken worden mits toestemming van de projectcoördinator. De aannemer dient in dit geval wel de nodige bewijzen te leveren dat het personeel die de schakelingen uitvoert de nodige bekwaamheid beschikt om deze werken te kunnen uitvoeren.

7 Gereedschap en arbeidsmiddelen

De aannemer gebruikt, behoudens andere afspraken, zijn eigen materieel voor het uitvoeren van de werken. Deze arbeidsmiddelen moeten geschikt zijn voor het uit te voeren werk en regelmatig gekeurd zijn door een bevoegd persoon of organisme.

Het is verboden om materieel te gebruiken of binnen te brengen die asbest bevatten.

Bij het gebruik van machines dient de aannemer op verzoek van de projectcoördinator of preventieadviseur de veiligheidsinstructiekaart en de geldige controleattesten van een erkend controleorganisme te kunnen voorleggen. Indien dit niet aanwezig is, mag het materieel niet gebruikt worden.

Indien er gebruikt wordt gemaakt van stellingen die ter plaatse worden opgebouwd en waar een val van meer dan 2 meter mogelijk is, dient de stelling te worden opgebouwd door een persoon die hiertoe een passende opleiding heeft genoten. Op eenvoudige vraag kan hiervan het bewijs geleverd worden.

8 Collectieve beschermingsmiddelen

Wanneer blijkt dat er nood is aan bijkomende beschermingsmiddelen wordt er voorrang gegeven aan het gebruik van collectieve beschermingsmiddelen voor het gebruik van de persoonlijke beschermingsmiddelen.

9 Persoonlijke beschermingsmiddelen

De aannemer dient er voor te zorgen dat de persoonlijke beschermingsmiddelen zoals voorzien in de welzijnswet aanwezig zijn op de werf en aangewend worden. Hierbij wordt gedacht aan:

- Veiligheidsschoenen
- Veiligheidshelm (o.a. bij skeletbouw en ruwbouw, ...)
- Valbescherming
- Veiligheidsbril (bij slijpen, lassen, snijden, ...)
- Veiligheidshandschoenen
- Veiligheidsmasker
- Gehoorbescherming

De aannemer zorgt voor het correct gebruik van deze beschermingsmiddelen door zijn personeel en zorgt op gepaste tijd voor het onderhoud en de vervanging hiervan.

De projectcoördinator en de preventieadviseur hebben het recht om het werk stop te zetten indien ze van oordeel zijn dat de aannemer of zijn onderaannemers reëel gevaar lopen of vormen voor de omgeving ten gevolge van het niet naleven van de wetgeving rond collectieve en persoonlijke beschermingsmiddelen. De kosten die hiermee verbonden zijn, kunnen niet verhaald worden op het az Sint-Blasius.

Alle persoonlijke beschermingsmiddelen die op de werf aanwezig zijn, moeten onderworpen zijn aan de verplichte keuringen. Het keuringsverslag dient aanwezig te zijn op de werf en kan op vraag van de projectcoördinator en de veiligheidscoördinator worden voorgelegd.

10 Persoonlijke hygiëne, orde en netheid

Bij grotere werken dient de aannemer zelf in te staan voor de **sanitaire voorzieningen**. Indien er werd afgesproken dat de sanitaire voorzieningen van het ziekenhuis gebruikt kunnen worden, dienen hierbij de strengste hygiënemaatregelen gevolgd te worden.

Maaltijden mogen enkel in het restaurant of in de werfkeet worden genuttigd. Bij gebruik van het restaurant dient dit met zuivere werkkledij/schoenen en propere handen te gebeuren. Het achterlaten van aangebroken of lege blikken van suikerhoudende dranken op een werfplaats in het gebouw is niet toegestaan daar dit wespen aantrekt.

Materiaal en uitrusting moeten worden opgeslagen op een veilige en ordelijke wijze. De werkplaats wordt steeds in propere toestand gehouden, afval en restanten worden regelmatig opgeruimd en verwijderd. De aannemer is verantwoordelijk voor zijn materiaal en uitrusting.

11 Ongevallen

De aannemer zorgt voor de aanwezigheid van een EHBO-kit op de werkplaats. Indien het nodig is, kan het slachtoffer naar de spoedgevallendienst van het az Sint-Blasius worden gebracht.

De projectcoördinator infrastructuur dient steeds verwittigd te worden van elk ongeval.

3 Bepalingen m.b.t. milieu

1 Afval

Tenzij anders afgesproken moet de aannemer zelf instaan voor de afvoer van het afval, inclusief verpakkingen, volgens de geldende wetgeving. In geen geval mag het afval gedeponeerd worden in de afvalcontainers van het az Sint-Blasius zonder voorafgaande toestemming van de projectcoördinator infrastructuur of de verantwoordelijke technische dienst. Bij niet naleving zullen de kosten verhaald worden op de aannemer.

De plaatsing van de containers van de aannemer dient afgesproken te worden met de projectcoördinator infrastructuur of de verantwoordelijke van de technische dienst van het az Sint-Blasius.

Het is ten zeerste verboden om bouwresten en ander afval achter te laten, te dumpen, in te graven of te verbranden op het terrein van het az Sint-Blasius.

Puin moet afgedekt vervoerd worden zodat geen stof kan verspreid worden tijdens transport.

De bouwplaats, werfzone en toegang tot de bouwplaats worden op het einde van de werken volledig opgekuist en vrij gemaakt van bouwresten of andere hinderlijke elementen (vb. signalisatielint, ...). De omgeving wordt in zijn oorspronkelijke staat hersteld. Indien er bepaalde risico's zoals putten in het wegdek, achterblijven moet dit steeds gemeld worden aan de projectcoördinator infrastructuur.

2 Lozingen

Het lozen van niet verontreinigd afvalwater (bv. gebruikt bij druktesten, lektesten, ...) is toegestaan via de riolering.

Het lozen van volgende stoffen is echter verboden:

- Vaste deeltjes groter dan 1 cm
- Thinners, verven, vetten en (minerale) oliën (ook niet als ze verdund zijn met water)
- Verf of kleurstoffen
- Producten die gevaarlijke stoffen bevatten
- Producten die zware metalen of andere milieugevaarlijke stoffen bevatten

Bij twijfel dient de projectcoördinator of de milieucoördinator van het az Sint-Blasius te worden gecontacteerd.

3 Gevaarlijke stoffen

De lijst met de gevaarlijke stoffen (incl. gassen) die gebruikt zal worden bij de uitvoering van de werkzaamheden dient voorafgaandelijk gemeld te worden aan de projectcoördinator, preventieadviseur en milieucoördinator van het az Sint-Blasius. Deze lijst vermeldt minimum de naam van het product, het CAS-nummer, de gevarensymbolen, de vermoedelijk te gebruiken hoeveelheden van de stoffen en de aanwezige voorraad in het az Sint-Blasius.

De aannemer leeft de wettelijke eisen na voor de opslag van de gevaarlijke stoffen, d.i.

- gebruik van lekbakken,
- alle recipiënten zijn reglementair geëtiketteerd,
- gasflessen zijn steeds vastgemaakt
- er wordt rekening gehouden met de afstandsregels
- er wordt rekening gehouden met de brandveiligheid en explosieveiligheid.

De veiligheidsinformatiebladen van alle aanwezige stoffen moeten ter plaatse ter beschikking worden gehouden. Deze kunnen op elk ogenblik door zowel de projectcoördinator als de milieucoördinator worden opgevraagd.

Indien gevaarlijke producten dienen te worden opgeslagen in hoeveelheden die de dagelijkse verbruikshoeveelheid overtreft, zal in overleg met de projectcoördinator en de milieucoördinator de locatie en de voorwaarden waaronder de opslag moet gebeuren bepaald worden.

De aannemer voorziet op risicolocaties het gepaste absorberend materiaal. Gemorste of gelekte gevaarlijke producten moeten onmiddellijk opgeruimd worden met het gepaste absorberend materiaal. Het incident moet gemeld worden aan de projectcoördinator en de milieucoördinator. Hierbij moet vermeld worden over welk product het gaat (met een kopij van het veiligheidsinformatieblad), de vermoedelijke gelekte hoeveelheid, de reeds genomen maatregelen en de plaats van de lekkage. Indien men vermoedt dat een gedeelte van het product in de riolering of in de bodem is terechtgekomen moet de milieucoördinator hiervan onmiddellijk verwittigd worden.

4 Gas, lucht- en stofemissies

Bij aanvang van de werken wordt aan de projectcoördinator infrastructuur aangegeven waar eventueel gassen kunnen ontsnappen of waar mogelijke geur- en stofhinder kan optreden. In overleg met de projectcoördinator worden dan de nodige maatregelen bepaald, die nodig zijn om de hinder voor patiënten en de diensten tot een minimum te beperken. MAC-waarden mogen geenszins overschreden worden.

Indien er tijdens de werken onverwachts hinder van deze aard voorkomt, dient de aannemer de projectcoördinator hiervan onmiddellijk op de hoogte te brengen.

4 Bepalingen m.b.t. werken in een ziekenhuisomgeving

1 Ziekenhuishygiëne

Bouw- en verbouwingswerken in een ziekenhuis brengen risico's mee voor de patiënten. Zo kan er een verhoogd infectierisico optreden door de aanwezigheid van stof- en watergerelateerde kiemen.

- Stof zorgt voor de verspreiding van micro-organismen waardoor de productie en verspreiding zo laag mogelijk gehouden moet worden. Een specifiek risico van bouwstof is het in verhoogde concentratie voorkomen van schimmels zoals *Aspergillus* sp. Vooral bij patiënten met een verminderde weerstand kunnen deze levensbedreigende infecties veroorzaken.
- Het water kan na werken besmet zijn met *Legionella* door waterstagnatie, loskoming uit biofilm of temperaturen die de ontwikkeling van *Legionella* toelaten. Belangrijke wijzigingen aan het leidingnet moeten steeds ter goedkeuring worden voorgelegd. Na de werken dient het watercircuit gecontroleerd te worden (o.a. ontluchting leidingen, adequate temperatuur, helder en reukloos water).

Bij bouw- en verbouwingswerken worden er infectiepreventiemaatregelen getroffen die bepaald worden a.d.h.v. de risico-index. Deze index houdt rekening met de aard van de werken en de aard van de betrokken patiëntenpopulatie.

In overleg met de dienst ziekenhuishygiëne wordt deze risico-index berekend bij aanvang van elk project. Deze risico-index bepaalt de te treffen infectiepreventiemaatregelen bij de voorbereiding, tijdens de uitvoering en na het beëindigen van de werken. De voorgeschreven preventiemaatregelen – zoals beschreven in de procedure "Infectiepreventie tijdens bouwen en verbouwen", moeten strikt opgevolgd worden. Deze procedure is ter inzage bij de projectcoördinator infrastructuur. Een brochure met infectiepreventiemaatregelen per risico-index wordt aan de aannemer overhandigd voor aanvang van de werken.

2 Telefonie

In het az Sint-Blasius is er een gedifferentieerd gebruik van GSM-toestellen van kracht. Het is toegelaten om de GSM onbeperkt te gebruiken in:

- Inkomhal
- Restaurant
- Rookruimte
- Onthaal
- Technische ruimten

Op alle andere afdelingen en locaties dienen passende afstandsregels ten aanzien van medische toestellen (> 1m) in acht te worden genomen.

Om de veiligheid van de aannemers te garanderen, dient de aannemer voor de start van de werken in afgelegen ruimten en ruimten die niet vaak betreden worden, een dect aan te vragen bij de dispatcher TD en deze mee te nemen. Bij incidenten dienen zij dan de dispatcher TD te contacteren. Deze dect dient elke dag te worden ingeleverd na het beëindigen van de werken.

3 *Patiëntenrust*

De aannemer neemt alle maatregelen om geluidshinder tot een minimum te beperken. Werkzaamheden dienen te gebeuren tijdens de normale werkuren, d.i. van 7u00 tot 19u00. Werken met enige geluidshinder starten maar om 8u00. Indien er werken moeten gebeuren buiten deze werkuren of tijdens het weekeinde kan dit enkel na akkoord van de projectcoördinator.

Om de rust van patiënten te garanderen, dient bij **langdurig** hinderlijke werken een rustpauze voor de patiënt tussen 12u00 en 14u00 gerespecteerd te worden. Werken zonder hinder voor de patiënt kunnen in deze tijdsperiode worden uitgevoerd.

Het gebruik van een muziekinstallatie is niet toegelaten op diensten met patiënten. Op andere plaatsen kan muziek worden toegestaan indien het geluidsniveau onder alle omstandigheden onder het aanvaardbaar niveau blijft. Op vraag van de projectcoördinator infrastructuur wordt de muziekinstallatie onmiddellijk afgezet indien dit hinderlijk blijkt te zijn voor de patiënten of omgeving.

4 *Openen en sluiten van plafonds*

Open plafonds kunnen infectierisico's veroorzaken door stofverspreiding. Er worden dan ook de nodige maatregelen getroffen om te voorkomen dat plafonds, ten gevolge van werken, langer dan noodzakelijk open blijven.

Wanneer werken uitgevoerd dienen te worden in verlaagde plafonds, dient de aannemer een plafondvergunning aan te vragen aan te vragen bij de projectcoördinator infrastructuur of bij de dispatcher technische dienst. Dit dient minimum twee werkdagen voor de aanvang van de werken te gebeuren. De plafondvergunning moet op een aluminium staander ter hoogte van de werf worden aangebracht.

De aannemer is verantwoordelijk voor het openen en sluiten van de plafonds in functie van de werken die uitgevoerd dienen te worden. Bij werken in zones die toegankelijk zijn voor patiënten, bezoekers en medewerkers moeten de nodige maatregelen worden getroffen zodat:

- Plafonds zo snel mogelijk terug gesloten worden volgens de regels van de kunst. Indien het plafond langer dan 1 werkdag open moet blijven, moet er contact worden opgenomen met de projectcoördinator en/of ziekenhuishygiëne waarbij eventueel bijkomende maatregelen gevraagd kunnen worden.
- De plafondtegels in een zuivere staat en zonder beschadiging worden teruggeplaatst.

De opslag van de verwijderde plafondelementen moet volgens de richtlijnen gebeuren:

- Enkele plafondtegels mogen boven het valse plafond indien valgevaar is uitgesloten
- Wanneer de werken langer dan 1 werkdag duren en niet in een afgesloten werfzone plaats vinden, dienen de panelen op een vooraf afgesproken plaats gestockeerd te worden. Het is onder geen enkele voorwaarde toegelaten om plafondtegels op te slaan in de hallen, gangen of andere zones die toegankelijk zijn voor patiënten, bezoekers en medewerkers van het az Sint-Blasius.

5 *Beperken van bouwstof – afbakening van de werkzone*

Bij nieuwbouw, verbouwingen, reparatie- en onderhoudswerken kan bij het afbreken van of boren in muren, het openen van vloeren en systeemplafonds, veel stof vrijkomen. Ook grondwerken of werkzaamheden aan naburige panden vormen hierop een risico. Een specifiek risico van bouwstof is dat het micro-organismen meevoert, in het bijzonder zijn dit sporen van schimmels zoals Aspergillus.

Stof verspreidt zich op verschillende wijze:

- Via kleding of schoeisel van personen die langs of door de werken lopen;
- Via de zwaartekracht naar lager gelegen locaties;

- Via luchtstromen, zowel in trappenhallen en liftschachten heerst meestal een opwaartse luchtstroom

De verbouwingszones en aan- en afvoerroutes dienen zo maximaal mogelijk afgeschermd te zijn van de rest van het ziekenhuis zodat enerzijds de patiënten en het ziekenhuispersoneel de werkzone niet kunnen betreden en dat anderzijds geen stof, afkomstig van de werken, op ziekenhuisafdelingen terecht kan komen.

De aannemer dient een aantal voorzieningen te treffen om hieraan tegemoet te komen:

- Stofwanden: elke verbouwingszone wordt maximaal stofdicht afgeschermd. Deze afscherming bestaat uit een materiaal dat een hoge dichtheidsgraad garandeert. Enkel voor kortstondige werken (< 48 uur) mag een plastic wand gebruikt worden. Voor langdurige werken is een wand uit duurzaam materiaal noodzakelijk. De integriteit van deze stofwand wordt gedurende de werken opgevolgd. Indien blijkt dat deze afscherming onvoldoende is, kunnen de werken door de projectcoördinator infrastructuur in overleg met ziekenhuishygiëne worden stilgelegd. De werken kunnen dan pas terug opgestart worden als er bijkomende voorzorgsmaatregelen getroffen zijn.
- Kleefmatten en/of vochtige doeken: op de grens van de werkzone worden er kleefmatten of vochtige doeken aangebracht zodat stof niet verder wordt gedragen in het ziekenhuis.
- Het transport van materiaal en de passage van aannemers in de overige delen van het ziekenhuis tot het minimum beperken. Indien dit in uitzonderlijke gevallen toch nodig is, dient dit op een stofvrije manier te gebeuren.

6 Gebruik van liften

Het is voor de aannemer in principe verboden om ziekenhuisliften te gebruiken.

Waar mogelijk wordt er gebruik gemaakt van een buitenlift. Indien in uitzonderlijke gevallen een ziekenhuislift nodig is, kunnen zij enkel door de aannemer gebruikt worden indien de lift voorzien is als werklift. Ze zijn op dat moment ook niet toegankelijk voor patiënten, bezoekers of medewerkers van het az Sint-Blasius. Deze lift wordt door de aannemer, in overleg met de projectcoördinator infrastructuur, langs de binnenzijde voldoende beschermd tegen beschadiging.

5 Bepalingen m.b.t. de privacy van patiënten

Het ziekenhuis wil de privacy van de patiënt respecteren. Wij verwachten dat ook de aannemers dezelfde discretie aan de dag leggen. Komt de aannemer in aanraking met (medische) informatie dan verwachten wij dat de aannemer hier discreet mee omspringt. Het verspreiden van deze informatie dient te allen tijde vermeden te worden.

6 Sancties

Bij het niet uitvoeren van de bovenvermelde afspraken, behoudt de directie van het AZ Sint-Blasius zich het recht de toegang tot de werken aan bepaalde personen te weigeren.

De projectcoördinator, het leidinggevend personeel, de preventieadviseur en de milieucoördinator van het ziekenhuis hebben het recht om de werken door derden te doen stoppen indien naar hun mening deze een gevaar opleveren voor het personeel, het milieu en/of de installaties van het ziekenhuis. Indien het ziekenhuis maatregelen moet treffen bij niet of gebrekkige naleving van de bovenvermelde afspraken zal dit gebeuren op kosten van de aannemer.

7 Contactpersonen

	Naam	telefoon
Algemeen nummer		052/25.20.11
EHBO	Spoedafdeling	052/25.25.25
Alarmnummer bij brand		2800
Technisch verantwoordelijke		052/25.25.88

Technische problemen	Dispatcher TD	052/25.21.00
Projectcoördinator infrastructuur	Corinne De Caluwe	052/25.20.88
Projectcoördinator infrastructuur	Ronny Michiels	052/25.27.88
Projectcoördinator ICT	Frederic Van Nieuwenhuysse	052/25.28.97
Preventieadviseur / milieucoördinator	Helga Wymeersch	052/25.29.49
Ziekenhuishygiëne	Jo De Munck	052/25.24.26

Bevoegde uitvoerders

Beschrijving van wie bevoegd is om de procedure uit te voeren

Deze voorschriften zijn van toepassing op werknemers van externe ondernemingen en/of zelfstandigen, die werken en/of herstellingen uitvoeren in het ziekenhuis az Sint-Blasius, hiervoor "de aannemer" genoemd.

Definities

Verklaring van de gebruikte terminologie

nvt

Standaarden, referenties, wetgeving, regels en randvoorwaarden

JCI-normen

(FMS.2) De instelling ontwikkelt en onderhoudt een of meer schriftelijke plannen waarin de processen zijn beschreven om de risico's voor patiënten, familieleden, bezoekers en medewerkers te beheersen.

(FMS.4) De instelling plant en implementeert een programma voor een veilige en beveiligde fysieke omgeving.

(PCI.7.5) De instelling beperkt de infectierisico's binnen de faciliteit tijdens sloop-, bouw- of renovatiewerkzaamheden

Bijlagen

[Infectiepreventie bij bouwen en verbouwen](#)

[Patiëntveiligheid tijdens bouwwerken risico-index 1](#)

[Patiëntveiligheid tijdens bouwwerken risico-index 2](#)

[Patiëntveiligheid tijdens bouwwerken risico-index 3](#)

[Patiëntveiligheid tijdens bouwwerken risico-index 4](#)

VEILIGHEIDSEISEN EN MILIEUVOORSCHRIFTEN VOOR DERDEN van het AZ SINT-BLASIUS
Betreffende werkzaamheden van ondernemingen en/of zelfstandigen van buitenaf

AKKOORDVERKLARING

(ingevuld document terug te sturen)

Het bedrijf: .....

Adres: .....

.....

Registratienr. ....

BTW-nr.: .....

Telefoon .....

Ondernemingshoofd of afgevaardigde

Naam: .....

Functie: .....

De ondertekende verklaart de procedure "VEILIGHEIDSEISEN EN MILIEUVOORSCHRIFTEN VAN HET AZ SINT-BLASIUS VOOR DERDEN" ontvangen, gelezen en begrepen te hebben en verklaart zich er volledig mee akkoord.

Hij verklaart dat alle werknemers en onderaannemers die op de werkplaats aanwezig zullen zijn op de hoogte gebracht worden van deze voorschriften en van hun plicht om deze voorschriften na te leven.

De aannemer zal niettegenstaande deze verplichtingen en eisen toch instaan voor een correcte afhandeling van zijn opdracht en kan deze verplichtingen niet inroepen als overmacht of reden voor laattijdigheid of niet voldoen aan zijn andere contractuele verbindingen.

Naam: .....

Handtekening .....

Datum .....

Alvorens de werken kunnen gestart worden, moet dit document in het bezit zijn van:

az Sint-Blasius
Directiesecretariaat
Kroonveldlaan 50
9200 Dendermonde

De toegang tot het ziekenhuis kan geweigerd worden indien dit niet het geval is.

Een kopie van dit document wordt door de projectcoördinator toegevoegd aan het dossier.